

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

27 בפברואר 2023

1601

ר' באדר התשפ"ג

עמוד

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 4 – הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש)

(תיקון) (הארכת תוקף), התשפ"ג-2023 142

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 4 – הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש) (תיקון) (הארכת תוקף), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 1 בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 4 – הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התשפ"א–2021, בסעיף 1 – (1) האמור בו יסומן "(א)", ובו –

(א) ברישה, במקום "ועד תום שנה ממועד זה, ואם הוארכה התקופה לפי חוק זה – עד תום תקופת ההארכה" יבוא "עד יום ז' באדר ב' התשפ"ד (17 במרס 2024)";

(ב) בסעיף 319א(א) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח–2018² (להלן – חוק חדלות פירעון), המובא בו, בהגדרה "התקופה הקובעת", במקום "עד יום י"ד באדר ב' התשפ"ב (17 במרס 2022) או עד תום תקופת ההארכה כפי שקבע השר לפי סעיף 319ב" יבוא "עד יום ז' באדר ב' התשפ"ד (17 במרס 2024)";

ד ב ר י ה ס ב ר

התקופה הקובעת, ובהתאם – את תקופת הוראת השעה, לתקופה של עד שנה נוספת לכל היותר. מכוח סמכות זו הוארכה התקופה הקובעת, וכפועל יוצא מכך גם תקופת הוראת השעה, פעמיים, בכל פעם לחצי שנה, וכיום היא אמורה להסתיים ביום כ"ד באדר התשפ"ג (17 במרס 2023).

אומנם ההצדקות שעמדו בבסיס ההסדר שעוגן בהוראת השעה נגעו באופן בלעדי להתמודדות עם משבר הקורונה ואינן רלוונטיות כיום. ואולם, בשל חשיבות הנושא והתובנות שניתן להפיק מהשימוש במסלול הייעודי, מתבצעת זה תקופה ארוכה עבודת מטה ממשלתית יסודית ומקיפה שתכליתה הפקת לקחים מיישום הוראת השעה. בעבודת מטה זו נבחנים עניינים אלה: השפעותיו של המסלול הייעודי שנקבע בהוראת השעה, התמריצים שהוא יצר אצל כל אחד מבעלי העניין בהליך התועלות והנוקים הכרוכים בו, אופן השימוש בו, לרבות בהשוואה להליכים אחרים לפי החוק, והצורך בו, בין השאר בהתחשב בכך שחוק חדלות פירעון הוא חוק חדש ומקיף אושר בכנסת בלי מסלול כזה, זמן קצר לפני משבר הקורונה.

עבודת המטה המתוארת לעיל, אשר נמשכת גם בימים אלה, נועדה לסייע לגורמי המקצוע לגבש, בראייה ארוכת טווח ובאופן מושכל, המלצות עקרוניות לטווח הארוך בנוגע לעידוד הסדרי חוב של חייבים לשם שיקום כלכלי, אשר יובאו לפני קובעי המדיניות. עבודה זו מבוססת על מסד הנתונים שנצבר במהלך יישומה של הוראת השעה. לשם השלמת הבחינה והפקת הלקחים באופן יסודי, בין השאר בהתבסס על מסד נתונים רחב יותר, ובמטרה לגבש המלצות מדיניות מעמיקות בהתבסס על מציאות משפטית רציפה ומתמשכת, מוצע להאריך את תקופת תוקפה של הוראת השעה בשנים עשר חודשים נוספים (להלן – תקופת

בפרק א'1 בחלק י' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח–2018 (להלן – חוק חדלות פירעון או החוק). מעוגן מסלול עיכוב הליכים לשם גיבוש הסדר חוב. מסלול זה עוגן בפרק האמור במסגרת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 4 – הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התשפ"א–2021, כהוראת שעה שעתידה לפקוע ביום כ"ד באדר התשפ"ג (17 במרס 2023) (להלן – הוראת השעה), ומוצע בהצעת חוק זו להאריך את תוקפה בשנים עשר חודשים, עד יום ז' באדר ב' התשפ"ד (17 במרס 2024). הכול כמפורט להלן.

הוראת השעה נחקקה בתחילת שנת 2021, לנוכח משבר הקורונה, ובמסגרתה נוספו לחלק י' לחוק, העוסק בהליכי הסדר חוב שלא במסגרת הליכי חדלות פירעון כמובנם בחוק, הוראות מיוחדות, לתקופה מוגבלת, שיצרו מסלול ייעודי של עיכוב הליכים לחייבים, יחידים ותאגידיים, המבקשים לאשר הסדרי חוב. הוראת השעה נועדה ליצור מתווה להתמודדות עם עלייה משוערת בכמות החייבים שיבקשו לפנות להליכי חדלות פירעון בעקבות השינויים שעומם נדרש המגזר העסקי להתמודד בתקופת מגפת הקורונה. המסלול שנקבע במסגרת הוראת השעה מאפשר לחייבים לקבל מבית המשפט עיכוב הליכים זמני וקצר מועד לצורך ניהול משא ומתן יעיל עם נושיהם לגיבוש הסדר חוב, וכן כולל הגנות לנושים.

בעת חקיקת הוראת השעה נקבע כי המסלול הייעודי האמור יפעל לתקופה קצרה ומוגבלת של שנה בלבד מיום תחילתה (יום ה' בניסן התשפ"א (18 במרס 2021)), ויחול לעניין הליכים שהבקשה לעיכוב הליכים לגביהם הוגשה בתקופה של שנה מיום התחילה כאמור (להלן – התקופה הקובעת). כמו כן ניתנה לשר המשפטים סמכות להאריך את

¹ ס"ח התשפ"א, עמ' 318.

² ס"ח התשע"ח, עמ' 310; התשפ"ב, עמ' 62.

(ג) סעיף 319 לחוק חדלות פירעון, המובא בו – בטל;

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(ב) הוראות פרק א'1 לחלק י' לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף קטן (א), ימשיכו לחול לעניין הליכים שהבקשה לעיכוב הליכים לגביהם הוגשה בתקופה הקובעת ושטרם הסתיימו במהלך התקופה האמורה בסעיף קטן (א) רישה, גם לאחר תום אותה תקופה; לעניין זה, ”עיכוב הליכים” ו”התקופה הקובעת” – כהגדרתם בסעיף 319א(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף קטן (א).”

ד ב ר י ה ס ב ר

לשם הארכת תקופת הוראת השעה, קרי הארכת תוקפו של פרק א'1 בחלק י' לחוק, שבו מעוגן המסלול הייעודי האמור, בשנים עשר חודשים, עד יום ז' באדר ב' התשפ”ד (17 במרס 2024), כמוצע לעיל, מוצע לערוך כמה תיקונים בסעיף 1 להוראת השעה.

כאמור, כיום חלות הוראות פרק א'1 האמור על הליכים שערכובם התבקש במהלך התקופה הקובעת, ושר המשפטים מוסמך לפי סעיף 319 לחוק, בנוסחו המובא כאמור, להאריך את אותה תקופה בתקופה נוספת של עד שנה. מוצע לתקן את ההגדרה ”התקופה הקובעת” שבסעיף 319א(א) לחוק, בנוסחו המובא בסעיף 1 להוראת השעה, כך שתקופה זו תסתיים ביום ז' באדר ב' התשפ”ד (17 במרס 2024), ולא תינתן סמכות לשר המשפטים להאריכה פעם נוספת. בהתאם לכך, מוצע לבטל את סעיף 319 האמור שבו מעוגנת היום סמכות השר, וזה נוסחו:

”הארכת התקופה הקובעת

319ב. השר, באישור ועדת החוקה, רשאי להאריך בצו את התקופה הקובעת בשתי תקופות נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על שישה חודשים.”

כמו כן מוצע לתקן את הרישה של סעיף 1 להוראת השעה, כך שפרק א'1 האמור יעמוד בתוקף עד יום ז' באדר ב' התשפ”ד (17 במרס 2024), כלומר עד תום התקופה הקובעת.

לבסוף, מוצע להבהיר כי ההסדר המעוגן בפרק א'1 האמור ימשיך לחול לעניין הליכים שהבקשה לעיכוב הליכים לגביהם הוגשה בתקופה הקובעת (ראו סעיף 319א(ב) לחוק). גם לאחר תום תקופת הוראת השעה.

ההארכה). במסגרת תקופת זמן זו, יהיה אפשר להשלים את ניתוח ההשפעות מיישום הוראת השעה, על בסיס מסד נתונים רחב ומלא, באופן מסודר ושלם.

במסגרת הבחינה האמורה והפקת הלקחים, ייבחנו כל החלופות הרלוונטיות לטווח הארוך בעניין זה, ובהן האפשרות שהוראת השעה תפקע בתום תקופת תוקפה כמוצע בהצעת חוק זו; האפשרות שההסדר שעוגן בהוראת השעה או חלקים ממנו, יעוגנו בחוק, בשינויים מסוימים, כהוראת שעה (חדשה) או כהוראת של קבע; והאפשרות לעגן בחוק הסדר חלופי, כהוראת שעה או כהוראת של קבע. עבודה זו נמצאת כאמור בעיצומה ובכוונת משרד המשפטים להשלימה במהלך תקופת ההארכה המוצעת, לרבות בהתבסס על נתונים מעודכנים שייאספו במהלך תקופה זו.

מהנתונים שנאספו עד כה לגבי הליכים מכוח הוראת השעה עולה תמונה מורכבת: מצד אחד נראה שבחלק מהמקרים המסלול שעוגן בה אפשר השגת הסדרי חוב יעילים וטובים, ומצד שני נראה שקיימים מקרים שבהם המסלול נוצל לרעה, בניגוד לכוונת המחוקק בעיגונו בחוק. הטענות השונות שנשמעו עד כה בעניין זה מפורטות בקול קורא שהפיץ משרד המשפטים, אחרי תהליך בן כמה חודשים של בחינה ושמיעת הערות השחקנים השונים בשוק, ובכללם נאמנים, מנהלי הסדר, מייצגי חייבים ונושים ועוד. הקול הקורא הופץ במטרה לקבל עמדות מהציבור לגבי שאלות וטענות קונקרטיות שעלו בתהליך העבודה עד כה בעניין עידוד הסדרי חוב של חייבים לשם שיקום כלכלי, תוך התמקדות במסקנות ולקחים מיישום הוראת השעה. ניתן לעיין בקול הקורא באתר האינטרנט של משרד המשפטים בקישור: www.gov.il/he/departments/publications/Call_for_bids/call_for_bids.192022

